

Izhaja vsako sredo
in petek zjutraj.
Štane za celo leto 15 L
» pol leta 8 »
» četrti leta 4 »
Za inozemstvo
celo leto lir 40.
Na naročila brez do
poslane naročnine se
ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORJANA STRAŽA

Št. 71

V Gorici, v sredo 19. septembra 1928

Leto XI.

Ne frankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglaš
se računajo po dogo
voru in se plačajo p
naprej. — List izdaje
konsorcij »Gor. Stra
že«. — Tisk Katoliške
tiskarne v Gorici, Ri
va Piazzetta št. 18.

Uprava in uredništvo
ulica Mameli številka 5
St. poš. tek. rač. 11/1147.
Telef. inf. številka 328

Delavska mladina.

Od naših kmečkih vasi se vsako leto ločijo trume mladeničev in deklet, ki se lotijo dela v tovarnah. Tako prehaja del mladine v delavski stan in pomnožuje vrste proletarijata, četrtega stanu, čigar edino premoženje so navadno delavne roke. Iz kmečke krvi se dopolnjujejo delavska predmestja v Trstu, na Reki in v manjših industrijskih središčih.

Ta mladina pride iz rodne vasi v nov svet, ki je popolnoma različen od onega, v katerem je doslej živela. V podstrešnih sobicah ali pa v podnajemu pri delavskih družinah stanujejo, mnogokrat v prostori, ki so zdravju kvarni, in v okoliščinah, ki so dušni rasti nevarne. Mladi delavec se giblje ves dan v delavnici, v množici, kjer prevladujejo življenska naziranja, ki so mu bila doslej neznanca in so nasprotna vzorom njegovih staršev in sporočilom njegovega doma. Sem v svet delavstva se je iz krogov bogatega brezvernega meščanstva zaneslo mnogo zmotnih idej. Če se bogato meščanstvo opija s šampanjcem, se ni čuditi, če se marsikak delavec opije s spiritom. Če brezverno meščanstvo ne spoštuje več družine in se za njene naravne smotre ne briga, — se začnejo tudi v delavcu majati nazori o notranji vrednosti družinskega življenja. Ko delavci vidijo, da se kapital žene le za profitom, brez ozira na druge ljudi, trpeče brate, in da hoče le uživati in vladati — ni čuda, če se mnogim delavcem zbudijo v srcu podobne želje, da bi vladali in uživali. Kar veliki učitelj — bogatin dela, to ubogi učenec — proletarec posnema, seveda v svojem smislu. Tako se v proletarskih vrstah rodi nezadovoljnost, se porajajo zmote, posebno glede vere in cerkve.

V tako ozračje pride naš rosin mladenič s kmetov. In v njem se začne presnavljanje idej, ki jih je prinesel z doma. Ne mislimo na politične ideje. Ne, cel svetovni nazor, verska načela, npravstvena načela, vse to, kar vodi človeško osebnost, se v novem industrijalnem svetu navadno često začne premišljati. In kar trumoma se začnejo mnogi mladi delavci odtujevati cerkvi in zginejo v oblaku dima, v gostilne in kine, v zabavišča. To je kader za novi proletarijat.

Pa vendar ne smemo misliti, da so to propadli ljudje. V njih gnjevu in zapuščenosti plapolata plemeniti ogenj. Koliko izvrstnih energij, koliko idealizma spi v delavski mladini! Treba bi jo bilo privedi k višji notranjega krščanskega življenja, ji odkriti najvišje zvezde, ji pokazati na nalogo, ki jo brez dvojnega ima danes delavski stan: da v vztrajnem delu odločilno pripravljajo veliko reformo v dušah in družabnem ustroju.

Tu je široko in plodovito polje za vse, ki ljubijo cerkev in ki razumejo položaj delavske mladine v današnjem času.

Pomniti moramo tudi, da te naloge niso za en dan, ampak za stoletje. Zato naj ostane v nas živa skrb za mlade brate v industriji.

Kaj se godi po svetu?

Na Pirenejskem polotoku živita nemirni ljudstvi Špancev in Portugalcev. Ta nemirnost se javlja tudi v politiki. V vsej deželi je po navadi vzoren red in mir. Kar nenadoma pa plane v svet vest, da je na Portugalskem revolucija, ali da so na Španskem odkrili zaroto. Par dni so duhovi napeti, nato se pa javnost pomiri in živi naprej svoje življenje. To se ponavlja vsakega pol leta. Ti neprestani izbruhi političnega življenja so izrazi nemirnega značaja, ki hipno vzkipi in hoče duška, a se prav tako hipno zopet ohladi. Podobno zaroto so na Španskem

odkrili 12. decembra, to je na predvečer pete obletnice, odkar je sedanjí diktator Primo de Rivera razglašal državni zbor in prijel državno krmilo v svoje roke. Primo de Rivera je ves ta čas absolutistično vladal. Državnega zbora dolgo časa ni trpel. Lani je sklical neke vrste državni zbor, ki pa je le slab nadomestek prejšnjega. General de Rivera je zatrl vsako svobodnostno gibanje v državi in dal zapreti vse ljudi, ki niso bili istega mišljenja kot on. Pregnal je vse svobodoljubne ljudi v kolonije. In tako je prišlo do tega, da je cvet španskega razumnštva v izgnanstvu ali v begunstvu v inozemstvu. Toda tudi tistim, ki so ostali doma, je začel presedati način vladanja de Rivero. Večkrat se je v teh petih letih slišalo o zarotah proti njemu. Znan je njegov spor s topničarskimi častniki. Pravijo, da tudi kralj Alfonz XIII. ne mara dosti več zanj. To sklepajo iz dejstva, ker se je kralj prav te dni, ko se obhaja petletnica, odpravil na potovanje v inozemstvo.

Zadnje leto se je nezadovoljstvo z generalom de Rivero še povečalo. Notranji položaj je slab; druginja in brezposelnost tlačita ljudstvo. Poleg tega je Primo de Rivera doživel par precejšnjih zunanje-političnih neuspehov. Javil je, n. pr. da bo Španija med prvimi podpisala Kelloggovo pogodbo in se je že pripravljval na pot, pa ga v Pariz niti vabil niso. Da bi to ne zgodo malo popravil, je sporočil, da bo imel z angleškim zunanjim ministrom Chamberlainom važen pogovor, ko se bo ta peljal v Ameriko. Ko je pa Chamberlain dospel v španske vode, je prosil de Rivero, naj ga nikar ne obiskuje, ker mu njegovo zdravstveno stanje ne dovoljuje sprejemati obiskov. To pa Chamberlaina seveda ni oviralo, da ne bi naslednji dan sprejel španskega kralja.

Vse to je ljudsko nevoljo še povečalo. Nekatero odlično osebnost so spričo teh dejstev sklenile strmo glavití diktatorja in vpeljati zopet prejšnjo demokratično vlado. Zarota je bila razširjena skoro po vsej državi. Upor bi bil moral izbruhniti 13. septembra, to je, isti dan, kot je bila napovedana proslava petletnice. No, bilo ni nič. Policija je prišla zaroti na sled in zaprla par tisoč udeležencev. Med njimi je bilo, tako govore poročila, največ prostozidarjev in precej višjih častnikov. Pa tudi komunisti niso manjkali. Zarota je bila uničena. Mir se menda v vsej državi ni kalil.

13. septembra se je resnično vršila proslava pete obletnice, odkar vlada Španijo Primo de Rivera. Uradno poročilo pravi, da je samo v Madridu korakalo v slavnostnem sprevedu blizu 150.000 Špancev in vzklikalo diktatorju, ki bo, kakor kaže, še nekaj časa vladal. Vladal pa bo tako dolgo, dokler ga ne bo kaka dobro zamišljena in spretno izpeljana zarota vrgla na tla.

* * *

Za izpraznitev Porenja.

Z besedo zasedeno Porenje mislimo tisti del nemške zemlje na desnem bregu reke Rena, ki je še zaseden od francoskih, angleških in belgijskih čet. Sedaj je tam še kakih 66.000 medzavezniških vojakov. Vojaške oblasti upravljajo deželo; Nemci nimajo tam nobene besede, dasi je dežela pravno nemška. Po mirovni pogodbi v Versaillesu bodo zavezniki morali to ozemlje izprazniti najkasneje do 1. 1935. Lahko pa ga izpraznijo že prej. Nemcem je seveda mnogo na tem, da čimprej dobe v svojo oblast in upravo tudi zasedeno Porenje. To bi predvsem radi dosegli radi tega, ker morajo zasedbeno vojaštvo sami plačevati, kar pa precej stane, ker imajo vojaki in častniki posebne vojne doklade, ki so precej visoke. Nemški zunanji minister dr. Gustav Stresemann je pred leti izposloval, da so zavezniki izpraznili nekaj zasedene dežele. Letos je državni kancler Müller šel prav s tem namenom v Ženovo, da bi spraval francosko in drugo tuje vojaštvo z nemških tal. To je bil njegov glavni cilj.

Po večdnevni pogajanjih, ki so se vršila neposredno med prizadetimi državami, so v nedeljo 16. septembra dognali in sklenili v glavnem sledeče: Ustanovi se komisija, ki bo natančno proučila vprašanje vojne odškodnine, ki jo bo Nemčija še plačala (vojno odškodnino zahtevajo Francozi kot protiuslugo za predčasno izpraznitev Porenja); uradno se začnejo pogajanja za izpraznitev vseh zasedenih ozemelj.

Potovanja nemškega kanclerja Müllerja v Ženovo je torej rodilo uspeh, sicer ne tak uspeh, kot so si ga Nemci želeli, toda vendar uspeh. Seveda bodo zato Nemci morali pristati na kako drugačno ureditev plačevanja vojne odškodnine. Nemški nacionalci so z Müllerjem čisto nezadovoljni in zahtevajo takojšnjih pojasnil. Naravnega razvoja seveda ne bodo mogli ustaviti.

* * *

»Heimwehr« v Avstriji.

»Heimwehr« pomeni brambo doma. V Avstriji pa se tako imenuje neka organizacija, ki ima nacionalističen značaj in oboroženo članstvo. Njeno delovanje je precej obširno in se razteza na vsa polja narodne obrambe. »Heimwehr« se bori proti notranjim in zunanjim sovražnikom države. Posebno socialistov ne more. Pa tudi socialisti, ki so v Avstriji precej močni, gledajo »Heimwehr« po strani in skušajo porabiti vsako priliko, da ji škodujejo.

»Heimwehrovci« so za 7. oktobra napovedali veliko svoje zborovanje v Dunajskem Novem mestu

(Wiener Neustadt). To zborovanje bi bilo kot nekak pregled moči, ki so v danem slučaju na razpolago. Socialisti so seveda takoj skočili kvišku in določili, da se bo 7. oktobra v Dunajskem Novem mestu vršilo veliko delavsko zborovanje. Ako pa pridejo isti dan nacionalisti in socialisti skupaj, je precej verjetno, da ne pojde brez nemirnov. Vlada ni dosedaj še ničesar ukrenila. Odločil bo najbrž državni zbor, ki se bo sestel drugi teden. Da se reši red in mir, je skoraj edina pot, prepovedati obe zborovanji.

* * *

Revizija ustave v Jugoslaviji.

V Jugoslaviji so tudi nekateri srbski politiki začeli pretresati možnost revizije ustave. Zanimivo je, kaj piše v tem pogledu belgrajska »Tribuna«, ki je objavila članek o tem predmetu. »Tribuna« predlaga, naj se revizija ustave izvrši po starem načrtu pokojnega Stojana Protića. Protić je leta 1919. izdelal sporazumno s Korošcem načrt ustave, po katerem naj bi se država razdelila v osem velikih pokrajin, namreč v Srbijo, južno Srbijo, Hrvaško s Slavonijo, Črnogoro s Hercegovino, Dalmacijo, Vojvodino s Sremom, Slovenijo in Bosno. V ustavodajni skupščini ta načrt ni bil sprejet. Tudi sedaj je še daleč do uresničenja. Vendar je zanimivo tak glas s srbske strani.

Okno v svet.

Waldemaras v Italiji.

Litavski predsednik Waldemaras je prišel iz Ženeve v Italijo. Sestal se bo z ministrskim predsednikom Mussolinijem.

Jugoslavija prizna kraljevino Albanijo.

Jugoslovanska vlada je pretekli teden sklenila, da prizna novo vladavino v Albaniji. Jugoslovanski poslanik v Tirani Mihajlović, ki je bil odpoklican, se bo vrnil na svoje mesto in izročil kralju Zoguju I. priznanje in častitke svoje vlade.

Kriza bolgarske vlade

je rešena. Vlada se ni nič spremenila. Ostal je tudi vojni minister general Wolkov. Samo železniško ministrstvo, ki je bilo prej prazno, se je zasedlo. Ministrski predsednik Ljapčev se je že predstavil parlamentu. Pri tisti seji so manjkali pristaši Cankova. Najbrž se še niso odločili, ali bi podpirali vlado ali ne.

Kelloggova pogodba.

Zunanje ministrstvo Združenih držav je javilo, da je že 51 držav pristalo na Kelloggovo pogodbo. Je pa še 13 držav, ki še niso odgovorile na ameriško vabilo.

Francoski državni proračun

za l. 1929. izkazuje skoro 56 milijonov frankov prebitka.

Venizelos na potovanju.

Grški ministrski predsednik Venizelos se bo v kratkem podal na potovanje po evropskih prestolnicah. Najprvo se bo ustavil v Rimu, kjer bo z Mussolinijem podpisal grško-italijansko prijateljsko pogodbo. Iz Rima bo odšel v Pariz in London. Domov se bo pa vrnil skozi Belgrad, kjer bo obiskal Korošca in Marinkovića.

Nova francoska ministra.

Za trgovskega ministra je bil imenovan senator Cheron, za ministra za zračno plovbo pa poslanec Eynac. Ti imenovanji nista do sedanjega političnega ravnotežja prav nič spremenili.

Dr. Seipel na Dunaju.

Avstrijski zvezni kancler dr. Seipel se je vrnil na Dunaj. Pobjasnil ni hotel dajati nikakih.

Radi mrzlice.

Grška zbornica se bo otvorila šele sredi oktobra, ker je večina poslancev bolnih za mrzlico.

Avstrijski državni zbor

je sklican za zadnje dni septembra. Zasedanje obeta, da bo precej živahno.

Kitajska in Zveza narodov.

Kitajska bo menda izstopila iz Zveze narodov, ker ni bila zopet izvoljena v svet. Nacionalistična vlada želi dobiti stalno mesto v svetu. Ako ji ne bodo ugodili, je izstop gotov.

DNEVNE VESTI.

Prošnja za pogovorce.

V teku enega meseca je zlobna roka v trnovski župniji upepelila 5 hiš in 9 gospodarskih poslopij, 1200 meterskih stotov sena, mnogo žita, slame, obleke, gospodarskega orodja. Škoda se ceni na 300 tisoč lir. Zavarovalnina znaša le 50 tisoč lir. — Darove sprejema župni urad v Trnovem (p. Torrenova, prov. del Carnaro) in upravništvo »Goriške Straže«.

Za pomožni odbor za pogovorce:

Ivan Jenko,
odbornik.

Janko Dolenc,
župnik in načelnik.

Sestanek pokrajinskih tajnikov.

V nedeljo 16. septembra so se v Gorici zbrali pokrajinski fašistovski tajniki iz Trsta, Pulja, Reke, Zadra, Vidma in Gorice. Sestanku je predsedoval goriški tajnik inž. Caccese. Sestanek je trajal nad tri ure. Uradno poročilo o sestanku pravi: »Obširno so razpravljali o gospodarskem položaju pokrajine s posebnim ozirom na vprašanje vojne odškodnine, ki naj se plača nekaterim skupinam oškodovancev, ki so v posebnem položaju.

Ob desetletnici.

(Piše Jože.)

Med tem ko sem spal, mi je Bogdan iz Aleksinca prinesel večerjo in skuhal črno kavo. Osnažil puško in revolver, pregledal in nekoliko zakrpal tornistro. Bil je pač zlata duša.

Solnce se je medtem skrilo za Kajmakčalan, ki je bil prepojen s srbsko in bolgarsko krvjo, ko so si pregnani Srbi hoteli priboriti vsaj košček lastne zemlje in so zavzeli Bitolj. Ko je dosegla senca Kajmakčalana Dudico in je tudi njen visoki vrh utonil v polmraku, smo krenili na pot.

Zopet je zaorila

márširala, márširala
naša pešadija. —
korak, korak za korakom,
a ja junak za barjakom...

Lahko smo stopali, kot da gremo k svatbi in ne v bojni grom, moško goče tudi v smrt...

V smrt... ne, da bi videl mame, ki me željno pričakuje že dolga leta in nima že leta nobenega glasu od mene. Bog ve, ali je dobila vojnoujetniško dopisnico, ki sem jo nalašč pisal iz Francije kljub temu, da nisem bil tam ujetnik? Ali jo je pustila cenzura skozi?

Kaj pa če postanem invalid, brez roke ali noge? Kdo bo skrbel zame?

Bela Kun — maršal.

Znani ogrski boljševik Bela Kun je bil sedaj imenovan za rdečega maršala.

Trocki kliče na pomoč.

Voditelj sovjetske opozicije Trockij je interniran v gorskem kraju Wjernji v Turkestanu. Ta kraj je oddaljen od najbližje železniške postaje nad 200 km. Kljub tej osamljenosti se je Trockemu posrečilo, da je poslal svojemu prijatelju Rakowskemu, bivšemu sovjetskemu poslaniku v Parizu, vest, da je v smrtni nevarnosti. Politična policija da hoče njegovo smrt. Več dni da mu niso poslali živeža in pred par dnevi da so rdeči gardisti streljali nanj iz zasede. On in sin da sta jih prepodila z lovskimi puškami. Ko so v Moskvi zvedeli za te dogodke, jih vlada ni zanikala, pač pa jih je označila kot delo posameznikov. — 28. avgusta je vlada dala zapreti 33 članov opozicije in Trockijevih prijateljev.

Nadalje so obravnavali glavne in najbolj pereče politične zadeve narodnega značaja v obmejnih pokrajinah. Pokrajinski tajniki so z zadovoljstvom ugotovili popolno enotnost in trdnost julijskega fašizma in so sporazumno in čisto soglasno sklenili, da bodo neomajno vztrajali na poti, po kateri so dozdaj hodili. Pokrajinski tajniki bodo sklepe svojega sestanka predložili višjim hierarhijam radi nadaljnjega razvoja fašistovskega delovanja na vzhodnih mejah domovine.

Spomenik na Krnu.

V nedeljo 16. septembra so na Krnu slovesno odkrili spomenik in planinsko zavetišče. Navzoč je bil državni podtajnik poslanec Leicht, zastopniki oblasti in vojaštva in številno občinstvo, ki je prihitelo k tej slovesnosti na Krn. Bilo je poseben veliki bojevnikov, ki so se tu med vojno bojevali. Vsi udeleženci so se posebno toplo spominjali mrtvih, ki so padli v krnskih bitkah med svetovno vojno. Tem je spomenik tudi posvečen.

Za vojaške novice-godbenike.

Goriško okrajno vojaško poveljstvo nam sporoča sledeče: Mlade

kaj potem, če bo naša borba proti Avstriji zastoj?

In poleg mene se oglasi Lala iz Banata:

»Srem, Banat in Bačka
tri srca junačka...«

Stresel sem glavo, tegoba srca se je spremenila v pesem, v navdušujočo pesem, ki zamori skrbi in temne misli.

Taka je bila naša pot iz ravnine pri Subotskem do jaruge rečice Maglenice pod Veternikom, kjer smo se v malih urah noči ustavili k odpočitku.

Malto sem spal, zbudili so me, da grem z zastopniki drugih čet na Veternik in si ogledam prostor, katerega ima zavzeti tekem prihodnje noči naša četa.

Lezli smo proti planinam na Veterniku. V vsaki najmanjši jamici je bil nastavljen top s francosko posadko in skladovnico granat in šrapnelov. »Demain matin nous commençons«. Pravili so nam, da začnejo drugo jutro. Bog daj srečo. Vse polno je bilo topov, velikih in malih, obrnjenih na levo, desno in naprej. Čim bolj smo se bližali postojankam, tem bolj smo bili prepričani v uspeh.

Ko pridemo prav blizu bojne črte, nam je francoski polkovnik povedal, da bomo mi prvi dan napada v tretji vrsti, pred nami pa da bosta dve vrsti Francozov. Ker sem

niči-godbeniki, ki so vpisani v naborne imenike letnika 1909, in pripadajo vojaškemu okrajem Padova — Benetke — Treviso — Belluno — Sacile — Videm — Gorica ter nimajo pravice do skrajšane službe, lahko zahtevajo, da jih naborne komisije prej pregledajo in potrdijo, kot bi sicer prišli na vrsto. To pa lahko storijo samo, ako prosijo, naj bodo pridrženi godbi armadskega zbora v Vidmu, bodisi kot godbeniki, bodisi kot učenci. Učenci ne bodo vezani na kako posebno službeno dobo. — Tisti, ki bodo pri pregledu potrjeni, naj vložijo prošnjo na navadnem papirju na vojaško okrajno poveljstvo. Priložijo naj začasni dopustni list in dokumente, ki pričajo o njihovi glasbeni sposobnosti.

Še o zločinu v Gosposki ulici.

Goriška kvestura, ki je vodila vso preiskavo o umoru Viktorja Kogea iz Idrije in Teo Ventina iz Gorice, je zaprla mnogo ljudi. Med njimi so Avgust Lango, natakhar, doma iz Avč, Krašna Viktor iz Idrije, Hreščak Dušan iz Idrije, dva Kokalja iz Idrije in več drugih. Vsi obtoženci so bili izročeni, kot poročajo listi, posebnemu sodišču za varstvo države v Rimu.

Novi občinski načelnik v Florenci.

Za novega občinskega načelnika v Florenci je bil imenovan grof Della Gherardesca.

Nadzorniki v stranki.

Načelnik vlade Mussolini je na predlog tajnika stranke imenoval šest novih članov fašistovskega direktorija (načelstva). Ti člani so: poslanec Scorza, odvetnik Ivo Oliveti, dr. Maltini, baron Basile, poslanec Pierazzi in poslanec Severini. Ti novi člani bodo na razpodelago tajniku stranke in bodo opravljali posle nadzornikov.

Seja Velikega sveta.

V ponedeljek 17. septembra ob desetih zvečer se je v palači Chigi vršila seja Velikega fašistovskega sveta. Predsedoval je načelnik vlade Mussolini. Navzoči so bili vsi člani. Mussolini je podal poročilo o splošnem političnem položaju. Poročilo je trajalo dve uri. Dodan je načrt delovanja v bodočem letu. Ta načrt bo objavljen v »Foglio d'ordini«.

videl mnogo črnih vojakov iz Senegalije, sem domneval, da bo vsaj ena vrsta črnecev.

Naša četa je dobila svojo postojanko prav blizu poti, po kateri smo prišli, in zato sem bil prepričan, da najdem dotično mesto sredi najtrdnejše noči. Spizil sem se k bližnjemu topu in začel kramljati s francoskim topničarjem, ki mi je pravil, da mora biti na odseku 20 km fronte vsaj 3000 topov, torej na vsakih 6—7 m po en top. Pravil mi je nadalje, da je topov 24 vrst: spredaj so metalci min, ki vržejo 200 kg težko mino 4 km daleč, potem so poljski topovi, tem slede lažje havbiče, potem težje, itd., končno pa da so najbolj od zadaj angleški mornariški topovi, ki streljajo tudi na 35 km.

Ko mi je dal Francoz na izbiro ali konjak ali vino, sem popil čašico dobrega konjaka. Dolgo se nisem mogel muditi, potrebno je bilo vrniti se, ker so si tudi zastopniki drugih čet že ogledali svoje postojanke. Vrnili smo se v jarugo ob Maglenici, kjer smo spali, kartali, kuhali kavo, kadili in se menili.

Vprašal sem Bogdana iz Aleksinca: »Bogdanče, kakšna pa je razlika med Srbi in Bulgari. Kako naj jih ločim, ko pridemo v Macedonijo?«

»Pa to je lahko. Vidiš naš grb, vidiš te 4 s. To pomeni: »Samo sla-

Podružnici goriškega Monta.

»Gazzetta Ufficiale« objavlja odlok, s katerim se goriški Mont podoblaščja, da lahko ustanovi podružnico v Ajdovščini in v Tolminu.

Zagoneten poštni paket.

V ponedeljek 17. septembra je računovodja Oskar Bruggnaller, stanujoč v ulici Morelli števil. 19 prejel poštni paket z označbo: Vzorec brez vrednosti. Ko ga je odprl, se je paket razletel. Drobcici so ranili Bruggnallerja, njegovo hčerko Nerino in taščo Ano Marincig. Vzroki tako preračunanega napada niso znani. Z zadevo se bavijo goriški varnostni organi.

Iz učiteljske službe.

»Popolo di Trieste« od 26. septembra prinaša sledeči seznam učiteljskih moči, ki so bile premeščene iz službenih razlogov izven občinskega tržaškega šolskega skrbništva: Bizjak Juština iz Kazelj v Milan; Černe Ljudmila iz Grgarja v Genovo; Cotič Angela iz Vertojbe v Genovo; Cus Olga iz Št. Petra pri Gorici v Rim; Feigel Ljudmila iz Št. Vida pri Vipavi v Rim; Jačić Josip iz Škrbine v Bari; Jug Marija iz Št. Petra pri Gorici v Florenco; Ivančič Marija iz Kronberga v Genovo; Kenda Albina iz Šempasa v Florenco; Križman Gabrijela iz Šempasa v Perugia; Lavdovac Marija iz Matulj v Perugia; Lenardič Peter iz Goč pri Vipavi v Turin; Martelanc Vladimir iz Budanj v Potenzo; Nemeč Peter iz Vertojbe v Ancono; Orel Rihard iz Števerjana v Campobasso; Princič Ana iz Šmartnega pri Kojkem v Neapel; Radinja Anton iz Podgore na Krasu v Rim; Rudolf Ema iz Hrenovic v Campobasso; Rutar Anton iz Čerčić v Aquilo; Šapla Marija z Dola-Otlice v Perugia; Saunig Kazimir iz Ozeljana v Perugia; Škarabot Emilij iz Stomaža v Cosenzo; Štepančič Marija iz Št. Petra v Neapel; Tomšič Vitale iz Sv. Jakob v Bologno; Toroš Marija iz Šmarj v Bologno; Valenčič Ana iz Jablanice v Ancono; Velišček Marija iz Renč v Neapel; Vilhar Marija iz Št. Petra na Krasu v Ancono; Vodopivec Lojze iz Grgarja v Aquilo; Volk Viktor iz Postojane v Florenco; Zorn Emilij iz Solkana v Neapel; Zorzut Zinka iz Renč v Neapel; Zovič Ivan iz Komna v Cosenzo.

va Srbina spasava« ali pa »Svaki Srb in slavu slaviti«. Vprašaj Maceđonca, katero slavo* slavi in če ti bo rekel, da ima slavo na dan Sv. Nikole, sv. Jovana, Sv. Džordža ali katerega drugega svetnika, imaš pred seboj Srbina. Če pa ti začne klepetati o imendanju, znaj da imaš pred seboj Bugarina.

Srbi in Bolgari so pravoslavni, jezik jih ne more ločiti, ker vedel sem da govore tudi okoli Niša deloma bolgarsko in bolgarsko je govoril tudi moj Bogdan iz Aleksinca, če se je menil z Milanom iz Ču-prije.

Zapomnil sem si, kar mi je povedal Bogdan. Isto mi je potrdil tudi pop Andrija, ki je pasel svojo kozo; prešiča je nekam oddal, a ne nam za golaš, kot sem mu svetoval.

* Slava je srbski družinski praznik. Običaj izvira iz starih časov, ko so si takratne srbske družine izbrale enega svetnika za posebnega zaščitnika družine. Vsi potomci iste družine slavijo istega svetnika, sinovi istega kot oče in Bogdan iz Aleksinca, kljub temu, da je že bil družinski oče, je slavil sv. Mihaela arhangela (arandželov dan) in ne sv. Bogdana. Slava je za Srba največji praznik v letu. Ta dan se vse žrtvuje za pogostitev gostov. Večkrat Srb strada celo leto, samo da proslavi čim svečaneje dan slave.

(Dalje.)

UTRINKI.

Papež o vzhodnem vprašanju.

Papež Pij XI. je razposlal vsem škofom okrožnico »Rerum Orientalium« (O vzhodnih rečeh). V tej okrožnici našteva, kaj je rimska Cerkev že storila za vzhodna ljudstva. Nato se bavi z velikimi nalogami, ki še čakajo delavcev. Treba je, da vsa duhovščina spozna krščanski vzhod in pomaga vršiti veliko delo združenja z Rimom. V Rimu že več let deluje Vzhodni zavod, ki se uspešno bavi z vsemi perečimi vprašanji vzhoda. Ta zavod izdaja časopis »Orientalia Christiana«, v katerem poroča o svojem delu. Papež konča z željo, da bi se vsa razkolniška ljudstva kmalu zopet vrnila pod okrilje rimske Cerkve.

Zborovanje nemških razumnikov.

Nemški katoliški razumniki so imeli 5. in 6. septembra v Magdeburgu svoje jesensko zborovanje. Tega zborovanja, ki je poleg običajnih predavanj nudilo tudi umetniških užitkov, — mislimo na tozadevne glasbene prireditve v stolnici in glavni dvorani, — se je udeležilo veliko številno uglednih nemških javnih in kulturnih delavcev. Program dneva je bil nadvse zanimiv. V ospredju sta bili predavanja »Katoliška cerkev v duhovnem življenju sedanosti« in »Katoliška knjiga in katoliški tisk«. O prvem je govoril znameniti teolog in filozof Steffes o drugem znanj urednik revije »Gral«, pater Muckermann.

Steffes je z velikim umevanjem za duhovne potrebe današnjega časa skušal dokazati kako zelo je notranje življenje cerkve sorodno najglobljim utripom duševnega življenja modernega človeka. Če gremo našemu življenju do dna, če brez predsodkov in v resnični po-nižnosti prisluhnemo vase, trčimo na meje, ki segajo preko človeka, preko človeškega razuma, njegovega čustvenega in hotenjskega življenja. — pridemo do nadnaravnega sveta, za katerim teži in hrepeni moderna duša, v katerem se naša čustvenost more ustaliti in naš razum pomiriti.

Zanimivo je tudi Muckermannovo predavanje o katoliški lepi knjigi. Muckermann odkritosrčno priznava, da smo katoličani na slabem v pogledu slovstva. Govoriti o »dobri knjigi«, ki naj bi jo dali katoliškemu ljudstvu v roke, je nesmisel, če mislimo, da se da ta stvar organizirati, naročiti ali uravnati s kakimi »smernicami«. Če hočemo dobro knjigo, treba poseči v slovstveno proizvodnjo. Literatura je največji zaklad naroda. V literaturi se zrcali duša naroda, te vrednote vplivajo zopet nazaj na narod in so v stanu, da ga oblikujejo in izomikajo v pravem pomenu besede. Če hočemo torej ustvariti dobro knjigo, treba poseči v literarno življenje, in sicer v literarno življenje sedanosti. Ne zadostuje, da črpamo od zakladov preteklosti, postati moramo delavni soustvarjalci činitelj v literarnem življenju sedanosti.

Pri zborovanjih je bil navzoč tudi papeški nuncij Pacelli, ki je pri otvoritvenem večeru govoril o pomenu katoliške organizacije.

Za nedeljski počitek.

»Osservatore Romano« od 28. avgusta se odločno zavzema za nedeljski počitek v vsej Italiji. Ni dovolj, pravi vatikansko glasilo, da se vsako leto enkrat skliče zborovanje, na katerem se zahteva nedeljski počitek. Boj za popolno posvečevanje nedelje mora stremeti za tem, da se javno mnenje vzgoji v smislu krščanskih predpisov, da se zahteva natančno izvrševanje sedaj veljavnega zakona o nedelj-

skem počitku in da se zahteva zboljšanje tega zakona. »Osservatore Romano« pozdravlja dejstvo, da ministrstvo za korporacije že dela v smislu krščanskih predpisov.

Protestanti v Italiji.

»Osservatore Romano« od 26. avgusta prinaša pregled razvoja protestantizma v Italiji in njegovo današnje stanje. S tem je »Osservatore« dal gradivo socialnemu tednu v Milanu, ki se je bavil z vprašanjem resnične verske enotnosti. L. 1848. je bilo v Italiji le nekaj tisoč valdenzov (južnofrancoskih krivovercev). Ko se je dovilila verska svoboda, se je tudi protestantizem v Italiji začel razvijati. 31. decembra 1861. so v takratnem kraljestvu (brez papeževе države, Lombardije in Beneške) našli

Drobne vesti.

Tržaški odvetnik dr. Čok zaprt.

»Piccolo« poroča sledeče: Pevsko društvo v Pobegih pri Kopru si je pred vojno kupilo veliko in krasno vezeno belo-modro-rdečo zastavo. Ta zastava je ob prevratu izginila. Našli so jo l. 1922., ko se je v vasi ustanovil fašjo. Fašisti so zastavo shranili v prostorih fašja. 21. avgusta 1928 pa je zastava zopet izginila. Kvestura je zaprla par sumljivih oseb. Nato je na podlagi ovadbe nekega svojega zaupnika izvedela, da je dal naročilo, naj se zastava vzame fašistom, tržaški odvetnik dr. Čok. Isti zaupnik je tudi označil kraj, kjer je zastava skrita. Našli so jo in, da bi se prepričali, ali je dr. Čok res naročil vzeti zastavo, poslali miličnika, ki je razumel slovenski, z zastavo k Čoku. Dr. Čok je zastavo sprejel. Takoj nato so ga aretirali, češ, da je ukazal krasti in da je plen shranil. To je poročilo »Piccola«. Sodna obravnava se bo pričela 27. septembra.

Otvoritev zbornice.

V prihodnji seji ministrskega sveta se bo določil dan otvoritve poslanske zbornice in senata.

Vihar v Ameriki.

Pretekli teden je po severnoameriški državi Illinois divjal grozen vihar (tornado). 75 oseb je ubitih, najmanj še enkrat toliko ranjenih. Škoda je velikanska. Vihar je bliskovito hitro prišel, vse podrobil, kar je bilo v njegovem območju, in prav tako hitro pojenjal. Nato se je utrgal oblak in voda je poplavila ruševine. Tako močnega viharja že dolgo ne pomnijo.

Preiskovalna komisija radi izgube »Italia«.

Ker je bil zrakoplov »Italia«, ki se je izgubil na severu, last države, zato je bila sedaj imenovana komisija, ki bo preiskala vzroke nesreče. V komisiji so admiral Cagni, general Armani in mnogo drugih odličnih vojaških strokovnjakov.

Komunistični časnikar pred sodiščem.

Odgovorni urednik lista »Die rote Fahne« (Rdeči prapor), ki izhaja na Dunaju, je bil zaprt in postavljen pred sodišče, ker je hujskal k oboroženemu odporu komunistov proti kongresu »Heimwehr«, ki je napovedan za 7. oktobra.

Cesarska stranka.

Nemški politik Hugenberg name-rava ustanoviti cesarsko stranko, ker se v nemški nacionalni stranki vrše neprestani spori. V novo stranko bodo vstopili konservativci, desničarski veleposestniki in skrajni nacionalisti.

32.684 protestantov. Največ jih je bilo v Pijemontu in Toskani. L. 1871. jih je bilo 58.651, l. 1901.: 65.597, l. 1911.: 123.253. Povprečno največ protestantov je še vedno v Pijemontu (l. 1911.: 25.644 ali 7.49 na 1000 prebivalcev).

Križ pod sovjetsko zvezdo.

Sovjetska vlada je odredila, naj se odstranijo vsi nagrobni križi z ruskih pokopališč. Grobovi naj dobe času primernejši kras, ki naj priča, da pomeni smrt popolno uničenje človeka. Ta kras naj bo trnje in osat.

Vincencijeve družbe.

V Avstriji je sedaj 154 Vincencijeve družbe z 2000 delavnimi člani, ki so v letu 1927. redno preskrbovali 22.826 revežev. Družbe imajo 46 dobrodelnih ustanov, med temi šest sirotišč na Štajerskem. L. 1927. so vse družbe izdale v do-brodne namene 1.464.147 šilingov.

Organizacija Smithov.

V Angliji in Ameriki je silno veliko ljudi, ki se pišejo Smith. Samo v Združenih državah jih je blizu dva milijona. Ustanovili so posebno organizacijo. Znano je, da se demokratski kandidat za predsedstvo Združenih držav tudi imenuje Smith. O organizaciji Smithov je nekdo prišel na misel, da bi priredili poskusno glasovanje. In čudno! Večina Smithov je glasovala proti Smithu.

Dunaj — mesto kongresov.

Na Dunaju se vrši vsako leto zelo veliko kongresov. Za prihodnje leto jih je že mnogo napovedanih. Zborovali bodo mednarodni umetniki, trgovci, kleparji, brivci, živilski prekupčevalci, pisatelji, žene itd.

Velikopotezna tatvina.

V Rusiji se je te dni dogodila tatvina, ki je mogoče edina v zgodovini tatvin. Podjetni tatovi so namreč ukradli nič manj kot del železniške proge, in sicer na črti Moskva-Kazan. Uzmoviči so odvili tračnice in jih odnesli z vijaki in pragovi vred. Odnegli pa so tudi vsako stvar, ki je bila količkaj vredna, n. pr. brzojavno žico, zvonce, izogibalšča itd. Od kraja so mislili, da gre za sabotažo. Pozneje pa so se prepričali, da treba misliti na tatvino.

Brzojavka.

Trgovec z živino je brzojavil svojemu odjemalcu: »Jutri zjutraj vsi preišči na kolodvoru. Pričakujem tudi Vas. Jaz pridem šele jutri, ker osebni vlak bikov ne vozi. Kupčija slaba. Govedo poskočilo v ceni. Če potrebujete bikov, se obrnite name.«

Mlin zgorel.

Največji mlin v Vzhodni Afriki, ki se je nahajal v Nairolu, je zgorel. Škoda znaša nad en milijon mark. Iz te nesreče utegnejo nastati resne težkoče pri prehrani prebivalstva.

Najdeno.

Našlo se je dvokolo, ki je shranjeno pri županstvu. Kdor upa dokazati lastninsko pravico, naj pride ponj.

Širite „Goriško Stražo“!

Kaj je novega na deželi?

Batuje.

Že zopet javljamo žalostno vest. V torek 18. septembra zjutraj je nenadoma umrla ena najboljših deklet Ivanka Ušaj. Bila je cerkvena pevka in marljiva članica Marijine družbe. Naj počiva v miru!

Gaberje.

Dovolite, gospod urednik, da napišem par vrstic iz naše vasi. — Z letino bo letos bolj slaba. Suša nam je skoraj vse pokončala. Le grozdje bi se še morda deloma popravilo.

Naznanilo.

Naznanjam vsem kmetovalcem, da sem od 15. tekočega meseca naprej znižal cene posnemalnikom

ROTH za 10%

S to pocentvijo so se ti izvrstni in več let zamčeni posnemalniki tako pocenili, da si posnemalnik „ROTH“ nabavi lahko vsaka kmetska hiša. Zato zahtevajte ilustrirani cenik, ki se vam pošlje brezplačno!

JUST UŠAJ

zastopnik tovarne mlekarških strojev ROTH v Stuttgartu na Nemškem,
Gorizia, Piazza della Vittoria št. 4.
Prodaja tudi na obroke!

500 let star. — 4. septembra smo imeli našega nadpastirja zopet v naši sredi. Delil je zakrament sv. birme. Fantje in možje so napravili lepe slavoloke, dekleta so pa lično okrasila že itak lepo cerkev. Vladiško je sprejela skoraj cela vas in ga spremila od prvega slavoloka v cerkev. Bil je zelo lep dan.

Idrija ob Bači.

V nedeljo 16. septembra smo pri nas obhajali praznik, kakršnega ni slavila cela dolina, lahko rečemo, že par stoletij. Blagoslavljali smo novo cerkev, ki smo si jo zgradili z lastnimi prostovoljnimi prispevki. Med nami ni bilo malodušnežev, ni bilo omahljivcev — vsi prav vsi, bogati in revni smo darovali kamen k spomeniku naše vernosti. Hoteli smo dokazati, da tudi v 20. stoletju še bijejo srce naših dedov, ki se niso strašili truda in napora, da so si postavili na najvišjih hribih cerkvice, ki so prosile blagoslova od Najvišjega. — Že pozimi smo z roboto začeli kopati in spravljati vkup kamenje in material, da zmanjšamo stroške. Četudi so nam roke mrle od mraza, vendar smo z veseljem držali v rokah kramp, saj smo vedeli, da gradimo hram božji. Prvi med prvimi, vedno vesel in čil je bil med nami naš g. župnik, ki je to zimo spremenil župnišče v brezplačen hotel za tiste, ki so pomagali pri delu. Ni se ustrašil zaprek in težav, vedel je, da gre za čast božjo. Ko smo v soboto zagledali lepo cvenčano cerkev, smo vsi zavriskali v svojih srcih: Lepo cerkev smo si zgradili. Gospod je blagoslovil naš trud in našo dobro voljo. Nočem obširno popisovati cerkvene slovesnosti. Cerkev je blagoslovil velečastiti g. msgr. Berlot iz Gorice ob asistenci bližnjih gospodov duhovnikov. Ljudstvo iz domače in iz bližnjih vasi je svoje molitve zlilo v eno samo veliko zahvalo Najvišjemu, ki je vlil toliko poguma naši vasi, da se je zgradil nov hram božji. Tudi Mariji, naši Kraljici, smo postavili nov oltar. Seveda bo pri novi cerkvi manjkala tudi nova oprava, pa upamo, da bomo z dobro voljo in z božjim blagoslovom mogli v kratkem nakupiti vse potrebno. Bog živi našega g. župnika in nam ga ohrani še mnogo let. Brez njega bi bili težko prišli do tako lepe hiše božje.

Idrijske novice.

Cerkveni koncert.

Ponovno opozarjamo na koncert, ki se bo vršil v nedeljo 23. septembra ob petih popoldne v idrijski župni cerkvi. Vzpored je zelo mnogovrsten. Pele se bodo pesmi domačih in tujih skladateljev. Zastopani so Arhangeliskij, Jobst, Kimovec, Klemenčič, Lvovskij, Mav, Premrl, Sattner, Vodopivec, Wagner, Železnik. Sodelovala bosta solista Joško Bratuž iz Gorice in Adi Gruden iz Idrije. Vsakdo, ki si želi resnično glasbenega užitka, naj pride na koncert. Ne bo mu žal.

Iz širokega sveta.

2000 let staro mesto.

Južnofrancosko mestece Carcassonne je te dni obhajalo dvatisočletnico svojega obstanka. Ta dogodek so zelo slovesno obhajali.

Matematiki zborujejo.

Od 3. do 10. septembra se je v Bologni vršil mednarodni kongres matematikov. Udeležilo se ga je nad 1000 najznamenitejših računarjev sveta. V enem tednu je bilo preko 400 strokovnih predavanj.

Delnice po grošu.

Na Dunaju obstoji neka mednarodna uvozna in izvozna delniška družba, ki ima 400.000 kron ali 40

šilingov kapitala. L. 1926. je imela družba 1 šiling in 89 grošev dobička. Pretekli teden je bila kupčija na borzi zelo slaba. Da bi spravi malo življenja v mrtvo borzo, je nekdo vrgel na trg 1000 delnic imenovane družbe v skupni vrednosti 30 šilingov. Delnice so takoj padle od 3 grošev na enega. Velike nesreče seveda ni bilo.

V katerih državah vozijo po levi strani?

Znano je, da morajo v Italiji vsa vozila po desni strani ceste. To pravilo velja skoro po vsem svetu. Samo v Avstriji, Angliji, na Švedskem, Čehoslovaškem in Ogrskem vozijo po levi strani.

»Ni minister, temveč pošten človek.«

Francoski zun. minister Briand ne mara za časnikarje, kadar je na oddihu na deželi. Pariški poročevalci pa so trdovratno ljudstvo, ki se ne da odgnati. Eden izmed njih je izvolil Briandovo bivališče v Normandiji in ga obiskal. »Bog mi je priča,« je vzkliknil minister prestrašen, »da sem se ga otepal.« Pomagalo ni nič. Razkazati mu je moral svojo hišo. Tako je nastal lep članek »Briand na poletnem dopustu« in tako je svet izvedel, da ima Briand zelo malo zahtev. Hišica je majhna, sobe niso večje kot kajute na torpedovki. Med zajutrkom je Briand pripovedoval, da se mu je posrečilo, da je šest let ostal nepoznan v tej podeželnosti. Gospodinja ga je poznala kot g. Bertranda. »Bil je takrat čudovit čas. Hodil sem na lov in užival najlepšo samoto. Pa ti pride nekega lepega dne več Parižanov in zahtevajo od moje gospodinje zajtrk. Gospodinja je odklonila. Eden izmed njih reče: Zakaj nam nočete ustreči, saj tam sedi tudi minister Briand in zajtrkuje. — Kakšen minister? je rekla gospodinja, to ni minister, temveč pošten človek, ki ga poznam že 6 let. — In se ni dala prepričati. Parižani so odšli. Čez nekaj tednov je nekdo poslal moji gospodinjii ilustriran list, v katerem sem bil slikan na terasi pred njeno hišo pri zajutrkju. Napis se je glasil: Minister Briand na letovjšču. — Takrat je moj ugled pri gospodinjii zelo padel.«

Smola.

Gaston Remy iz Bordeaux bi bil rad videl Pariz. Denarja ni imel, peš se mu pa ni ljubilo hoditi. Šel je torej na policijo in se obtožil, da je v Parizu zagrešil to in to. Policija ga je poslala s spremstvom v Pariz. Tam pa je Remy izjavil, da ni ničesar zakrivil. Javil da se je zato, ker bi rad videl Pariz. Rekli so mu, da je to sleparija, ga vtaknili za tri dni pod ključ in ga po odsedeni kazni takoj zopet poslali v spremstvu v Bordeaux.

Književnost in umetnost.

»Nova Muzika.«

Četrta številka te lepe glasbene revije je došla in se za začela razpošiljati naročnikom K. T. D. jim prilaga položnice, katere naj blagovolijo vporabiti in poslati naročnino, da more ta potem poslati naprej upravništvu. Stroške ima izdajateljstvo ogromne, posebno sedaj v začetku, zato je naša dolžnost, ako hočemo zagotoviti reviji obstoj, da ne čakamo z doposlanjem naročnine, ampak da učinimo to takoj. — Prosimo! — Naročnina znaša 36 L. letno za 6 zvezkov s poštnino od tam, kar ni mnogo z ozirom na vsebino in lep tisk. — Tisti, ki niso vrnili revije do svoječasno napovedanega roka, so smatrani za naročnike in njihova dolžnost je, vposlati naročnino.

Četrta številka vsebuje samo skladbe čehoslovaških skladateljev. Uredništvo »N. M.« stremi za tem, da seznanja tudi druge slovanske narode z našim napredkom na tem polju in prišlo je v stike s Čehoslovaki, Bolgari — urednik je baš sedaj kot gost tam doli — in drugimi. To pot prinaša »N. M.« skladbe najmodernejših čeških skladateljev. So stvari tudi posnete iz orkestralnih partitur, potem za klavir, solopetje, flautoharfo. Zelo zanimiv pa je »Začetek fantazije« št. 6 za četrtronski klavir od znane specialista za četrtronsko glasbo Alojzija Hába. Tako ima človek vsaj majhen pojmov o tej novi glasbeni struji. Ne bodedo govorili o vsaki skladbi posebej, bilo bi predolgo, le to poudarjamo, da vsak naročnik dobi v tej številki zase pač kaj, da lahko igra; so stvari, ki so izvedljive in tudi ne pretežke. — V oktoberski številki se nam obetajo izključno klavirske skladbe plesne vsebine, bolj umetniške kakovosti, se razume. — Za december pa pripravljajo uredništvo »Božično številko«, ki bode dokaj bogata na snovi in zanimiva. — Sklepamo s priporočilom, naj naročniki podpirajo to lepo podjetje.

Izšla je ravnokar

partitura Cerkvene ljudske pesmarice, ki jo je v drugi izdaji priredil Stanko Premrl. Ta zbirka vsebuje poleg pesmi, priobčenih v I. izdaji (Cerkv. pesmarica za mladino), še 39 drugih pesmi, primernih za cerkveno ljudsko petje. Pesmi so prirejene za eno, dvo in večglasno petje. Pesmarico prodaja Katoliška Stanko Premrl. Ta zbirka vsebuje knjigarna v Gorici.

Valuta.

dne 19. septembra 1928. si dobil:

za 100 franc. frankov	74.57 do 74.87	Lir
za 100 belg. frankov	264 — do 268. —	"
za 100 švic. frankov	367.50 do 369.50	"
za 100 češ.-slov. kron	56.55 do 56.85	"
za 100 dinarjev	33.50 do 33.80	"
za 100 nemških mark	453. — do 459. —	"
za 1 šterling	92.68 do 92.88	"
za 1 dolar	19.07 do 19.13	"
Novci po 20 frankov	72.50 do 74.50	"
za 100 avst. šilingov	266.50 do 272.50	"

Benečijske obveznice
dne 19. septembra 1928: 72.20.

Tržne cene

dne 18. septembra 1928.

Česnik kg L. 0.60—0.80; sveže zelje L. 1.40—1.80; korenje L. 1.20 do 1.60; kumare L. 0.50—0.70; čebula L. 0.60—0.80; rdeča pesa L. 1.60—1.80; fižol navaden L. 1.80; fižol koks L. 2.80; salata L. 1.80—2; indijava L. 1.80—2; jajčniki L. 1.40 do 1.60; krompir L. 0.60—0.70; paradizniki L. 0.60—0.80; redič L. 2 do 4; špinača L. 1.40—1.60; fižol stročnik L. 2.20—2.80; vrzote L. 1.60—1.80; bučice L. 2.60—2.80; sveže fige L. 0.80—1.40; limoni kos L. 0.40—0.70; jabolka kg L. 1.20 do 2.40; hruške L. 1.60—3; breskve L. 1.60—3.60; češplje L. 1.20—1.40; namizno grozdje L. 1.20—2; grozdje »Palestina« L. 2.40—2.80; grozdje

»Moscato« L. 2.80—3.40; sveže maslo L. 14—15; presno maslo L. 17—18; mleko liter L. 1—1.10; skuta kg L. 4; jajca kos L. 0.60—0.65.

Da se v najem v Volčah hiša z malim vrtom, primerna za različno obrt. Najemna prav nizka. Več pove pismonoša Avgust Jug v Volčah.

Vino dobro se dobi še pri Kmetijskih zadrugi na Vogerskem.

Med v panjih in trčan, kupuje po najvišjih dnevnih cenah trvdka Žnideršič & Co., Villa del Nevoso. Iščejo se posredovalci.

Sprejme na stanovanje in hrano dobra družina 1—2 dijaka ali dijakinje. Naslov pove uprava »Goriške Straže«.

Kmetijsko konsumno društvo v Biljah dá s 1. oktobrom t. l. v najem krčmo in štacuno z vsemi pramičinami, eventuelno tudi prodaja, z vsem inventarjem. — Odbor.

Prencis Frančišek v Solkanu, glasbenik in izdelovatelj orgel, harmonijev ter drugih glasbil. Priporoča se preč. duhovnikom, cerkvenim oskrbnikarjem in drugim. Popravljajo in uglašujejo cerkvene orgle najtančnejše, 60 lir od spremena. Pregledi, proračuni gratis. Moto: Ve... Ve... Ve...

Moderna zlatarna, Corso Verdi števil. 13. — Birmski, poročni in krstni darovi po zmernih cenah. Popravila ur in zlatarskih predmetov izvršujem z jamstvom in hitro. Kupujem krone, srebro, staro zlato po najvišjih cenah.

Velika zaloga mrtvaških potrebščin: kompletne pogrebne opreme I. razreda od 300 lir naprej, II. razr. 200 lir, III. razr. 100 lir, otročji pogrebi od 25 lir naprej. J. Saksida, Dornberg 3.

Sodov vinskih 100

Na novo predelanih
od 50 do 700 litrov
eden 2.300 litrov

Prodajam po ceni na drobno, radi opustitve vinske trgovine

IVAN DOLJAK
Solkan pri Gorici

Zdravnik
za zobe in usta
Dr. LOJZ KRAIGHER
sprejema v GORICI
Piazza della Vittoria števil. 20
in v svoji podružnici
pri SV. LUCIJI števil. 35

Temeljita izraba mleka doma, v mlekarni in na planini je mogoča edino pomočjo posnemalnika

DIABOLO

ki je prvovrsten švedski svetovni izdelek, trpežen, priprost.

Plačuje se lahko v obrokih.

Večletno jamstvo tovarne. Krajevni zastopniki se iščejo. Ceniki in katalogi so brezplačno na razpolago.

KNUT JONSON, BOLZANO

Vittorio Jonson - Gorica, Via Contavele 4-II.
in Josip Kovačič, trgovina, Idria pri Bači 94

